

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Сари Олександра Васильовича на тему «Методика розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва», підготовлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право», за спеціальністю 081 «Право»

Актуальність теми та її зв'язок із планами науково-дослідних робіт. Державне майно традиційно є найпривабливішим об'єктом злочинних зазіхань, а сфера публічних закупівель – однією із найбільш корумпованих і криміногенних із цієї точки зору. Теоретики і практики правоохоронної діяльності констатують, що розкрадання державних коштів у співчасті корупціонерів з підприємцями на сьогодні сягнуло загрозливих масштабів. Правопорушені щороку заволодівають величезними коштами, які виділяються з бюджету для здійснення закупівель товарів, робіт і послуг.

Водночас, аналіз практики стану протидії злочинності та результатів прокурорсько-слідчої діяльності впродовж останнього п'ятиріччя у розрізі показників розслідування кримінальних правопорушень, передбачених ст. 191 КК України «Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем», свідчить про такий негативний факт, що співвідношення кількості облікованих кримінальних правопорушень відносно тих із них, по яких повідомлено про підозру, за вказаний період у середньому становить лише 4,9 %: 2018 р. обліковано кримінальних правопорушень 10713 / повідомлено про підозру 5953; 2019 р. – 9074 / 3 937; 2020 – 11160 / 5 676; 2021 – 11 092 / 6040; 2022 – 6698 / 3074. За аналогічний період по кримінальним правопорушенням, передбаченим статтями 210 КК «Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням» та 211 КК

«Видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону», аналогічні показники ще більш скрутні як з точки зору абсолютної кількості їх виявлення, так і у відображені відсотку розкриття.

Слід наголосити на тій обставині, що особливо приваблює злочинців з точки зору розмірів можливого протиправного прибутку саме сфера будівництва. Публічні закупівлі у зазначеній галузі мають постійно бути в зоні особливої уваги з боку державних контролюючих і правоохоронних органів. Водночас, на сьогодні правоохоронні інституції у питаннях розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва, стикаються з низкою проблемних питань, обумовлених її суттєвою специфікою та особливостями механізму кримінальних правопорушень. Зазначене пов'язано із тією обставиною, що способи їх вчинення є досить різноманітними і виявляються в порушеннях установлених правил конкурсних торгів при здійсненні публічних закупівель, які самі по собі часто не є кримінально караними, а також у різноманітних практиках викрадення виділених бюджетних коштів безпосередньо під час будівництва. Як правило, цей вид злочинної діяльності здійснюється у змові між замовниками і учасниками публічних закупівель під виглядом зовні легальних процедур і прикриттям корупціонерів із контролюючих структур. Фактично розглядувані кримінальні правопорушення є неочевидними, для виявлення їх ознак та отримання доказів потрібні спеціальні прийоми і методи економічного та правового дослідження. Таким чином, для ефективної протидії кримінальним правопорушенням, пов'язаним із публічними закупівлями у сфері будівництва, правоохоронні органи мають бути озброєні відповідними методикою та науково обґрунтованими рекомендаціями.

Теоретичним підґрунтям дисертаційного дослідження є праці відомих учених-криміналістів: В. П. Бахіна, В. Д. Берназа, А. Ф. Волобуєва, В. І. Галагана, В. Г. Гончаренка, В. А. Журавля, А. В. Іщенка, Н. С. Карпова,

О. Н. Колесніченка, В. О. Коновалової, В. К. Лисиченка, Є. Д. Лук'янчикова, М. А. Погорецького, М. В. Салтевського, В. М. Стратонова, В. В. Тіщенка, П. В. Цимбала, В. М. Шевчука, В. Ю. Шепітька та ін.

Теоретичні і практичні засади криміналістичних та оперативно-розшукових методик протидії кримінальним правопорушенням у сфері державних закупівель заклали А. В. Баб'як, С. Н. Балін, І. Л. Близнюк, В. І. Василинчук, В. В. Дараган, В. П. Захаров, О. С. Користін, В. В. Коряк, В. А. Некрасов, В. Л. Ортинський, Л. П. Скалоуб, В. Р. Сливенко, В. П. Сокірко, С. С. Чернявський. Поряд із цим, за правових умов, що склалися з прийняттям Закону України «Про публічні закупівлі», лише в окремих вітчизняних монографічних дослідженнях розроблювали проблематику дотичну до даної роботи, однак з більш загальним предметом: А. М. Меденцев «Розслідування злочинів, що вчиняються у сфері державних закупівель» (дисертація кандидата юридичних наук та навчальний посібник), 2015 і 2017 р.р.; В. В. Дараган «Протидія злочинам у сфері державних закупівель підрозділами Департаменту захисту економіки Національної поліції України» (монографія), 2017 р. Велику наукову цінність становлять положення докторської роботи А. П. Запотоцького «Теоретичні основи та практика розслідування злочинів у сфері будівництва», здійсненого у 2018 р.

Проте, комплексно питання щодо розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва, в рамках окремої роботи досі не досліджувалися. Усе це зумовлює необхідність подальших розробок у цьому напрямі, свідчить про актуальність і значимість обраної теми дисертаційного дослідження, що і визначило її вибір.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано відповідно до керівних документів, оголошених Указами Президента України: Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки від 20.05.2015 року № 276, Стратегії національної безпеки України від 14

вересня 2020 року № 392, Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки від 11.05.2023 р. № 273, а також Пріоритетних напрямів розвитку правової науки на 2016-2020 роки, визначених 03.03.2016 року Національною академією правових наук України. Тема дисертації затверджена вченого радою Міжнародного гуманітарного університету 09.10.2019 р., (протокол № 1), в остаточній редакції 06.07.2023 р., (протокол № 7) та відповідає темам науково-дослідної роботи Міжнародного гуманітарного університету «Екзистенційні виклики освіти, науки, безпеки та здоров'я в сучасних умовах глобалізації та цифрової трансформації суспільного життя» (№0123U101585) і кафедри кримінального права, процесу та криміналістики «Реформування кримінальної юстиції в умовах глобального інформаційного суспільства».

Ступінь обґрунтованості запропонованих здобувачем положень, висновків та рекомендацій. Положення, висновки та рекомендації, отримані автором у процесі дослідження, належним чином аргументовані та науково обґрунтовані. Достовірність, сформульованих у дисертації наукових положень, висновків та рекомендацій підтверджується їх науковим опрацюванням, яке базується на критичному осмисленні здобутків вітчизняних та зарубіжних вчених у сфері кримінального процесу, криміналістики, теорії оперативно-розшукової діяльності та судової експертизи.

Методологічною основою роботи є загальнонаукові та спеціальні методи пізнання. Метод теоретичного аналізу і синтезу застосовано під час дослідження загальних зasad його предмета: наукової розробленості методики розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва, та криміналістичної класифікації цих правопорушень (підрозділи 1.1, 1.2). Статистичний метод використовувався у збиранні та аналізі даних, узагальненні матеріалів слідчої практики органів досудового розслідування (підрозділи 1.2, 2.2). Формально-юридичний метод застосовувався для визначення змісту окремих термінів і

понять кримінального права та процесу, криміналістики і слідчої практики (методика розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва, обґрунтування правої регламентації публічних закупівель у сфері будівництва як основи формування криміналістичної характеристики досліджуваних кримінальних правопорушень, типізації способів їх учинення, слідчих ситуацій, завдань розслідування і засобів їх вирішення, під час формування переліку обставин, що підлягають встановленню, – підрозділи 2.1, 2.2, 3.1 відповідно). За допомогою системно-структурного методу обґрунтовано зміст методики розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва (підрозділи 2.1, 2.2), запропоновано основні підходи та напрями вдосконалення планування і організації розслідування досліджуваних кримінальних правопорушень (підрозділ 3.2), алгоритмізовано початковий етап розслідування, визначено тактичні особливості окремих слідчих (розшукових) дій та використання спеціальних знань у кримінальних провадженнях розглядуваної категорії (підрозділ 3.3). Соціологічний метод використовувався під час вивчення думок слідчих, прокурорів, детективів, працівників оперативних підрозділів щодо теоретичних і прикладних зasad формування сучасної методики розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва (у всіх підрозділах роботи). У процесі дослідження використовувалися положення кримінального права і процесу, криміналістики, теорії оперативно-розшукової діяльності, адміністративного права, соціології, психології.

Емпіричну базу дослідження становлять дані офіційної статистики Офісу Генерального прокурора, Державної судової адміністрації України, узагальнення вітчизняної судової практики, анкетування 175-ти слідчих, детективів, процесуальних керівників, прокурорів, працівників оперативних підрозділів, вивчення 126-ти кримінальних проваджень про правопорушення,

пов'язані зі публічними закупівлями у сфері будівництва, та власний досвід автора щодо розслідування злочинної діяльності цього виду.

Основні результати дослідження, ступінь їх наукової новизни та значущості. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що дисертація є першим, здійсненим в умовах дії чинного кримінального процесуального законодавства та нормативної бази про публічні закупівлі і будівництво, монографічним дослідженням, що репрезентує методику розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва. Науковою новизною відзначаються такі положення:

вперше:

запропоновано сучасну методику розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва, основними елементами якої є: класифікація досліджуваних кримінальних правопорушень; їх криміналістична характеристика (дані про типові ознаки предмета злочинного посягання і правового регулювання зазначеної сфери як елементу обстановки вчинення кримінальних правопорушень; способи їх учинення; «слідова картина»; характеристика правопорушника); обставини, що підлягають встановленню, типові слідчі ситуації, завдання і засоби їх вирішення на початковому етапі розслідування; планування та організація розслідування досліджуваних кримінальних правопорушень; тактичні особливості окремих слідчих (розшукових) дій та використання спеціальних знань під час розслідування;

правову регламентацію публічних закупівець у сфері будівництва обґрунтовано як основу формування криміналістичної характеристики досліджуваних кримінальних правопорушень, а систему відповідних нормативно-правових актів згруповано на законодавчому та підзаконному рівнях і класифіковано залежно від сфер суспільних відносин, що ними регулюються: публічних закупівець; будівництва, архітектури і землеустрою (характеризуються несистемністю, дублюванням норм та потребують

кодифікації); особливостей здійснення публічних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану в Україні;

визначено систему способів вчинення кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва, що розподілені на групи: 1) основний спосіб корупційного збагачення («відкат»); 2) безпосередні способи: 2.1) загальні, властиві всім кримінальним правопорушенням, пов'язаним із публічними закупівлями; 2.2) специфічні для сфери будівництва, – із зазначенням їх «слідової картини» на рівнях індикаторів та можливих доказів;

окреслено специфіку обставин, що підлягають доказуванню у кримінальних провадженнях, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва, яка визначає необхідність встановлення вже на початковому етапі розслідування: конкретних норм законодавства про публічні закупівлі чи сфери будівництва, що були порушені під час відповідної злочинної діяльності; факту невідповідності ціни закупленого товару, виконаних робіт чи наданих послуг у порівнянні з їх ринковою вартістю з метою доказування отримання «відкату»; конкретні способи вчинення кримінальних правопорушень, що вчинюються безпосередньо під час публічних закупівель, та ті, які є специфічними саме для сфери будівництва; особливості місця і часу вчинення розглядуваних кримінальних правопорушень; вид і розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням (має значення для визначення питання про підслідність згідно ст. 215 КПК); факт того, що предметом злочинного зазіхання були саме бюджетні кошти; належність підозрюваних до службових осіб замовника закупівлі, або учасника її процедури, або державних органів, що здійснюють наглядові чи контрольні функції; обставини згідно з п. 6 ст. 91 КПК;

теоретично обґрунтовано і надано практичні рекомендації з організації на початковому етапі розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва, тактичної операції «Документування неправомірної вигоди», що має на меті фіксацію

«відкату» шляхом затримання злочинців «на гарячому» за ст.ст. 368, 369 КК та здійснюється як контрольоване вчинення відповідних діянь згідно з п. 7-1 ст. 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» чи в правовому режимі НСРД, передбаченої ст. 271 КПК України, – контроль за вчиненням злочину у формі спеціального слідчого експерименту.

удосконалено:

теоретичні знання про стан наукової розробленості проблеми розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва, шляхом розподілу наукових досліджень за розглядуваною тематикою за часом на основі правових реалій, в яких вони здійснювалися, де відповідним рубіконом, що суттєво змінив нормативно-правову регламентацію, є Закон України «Про публічні закупівлі»;

розуміння елементів обстановки вчинення кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва: часу їх вчинення (охоплює періоди планування закупівлі, подання заявок, проведення конкурсу, виконання договору із обов'язковим врахуванням кримінально-правових положень моменту закінчення правопорушень); місця вчинення (віртуальний простір проведення електронних торгів та при будівельних роботах, – їх місце проведення);

типові тактичні ситуації початкового етапу розслідування, кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва, із розподілом їх за ознакою джерела надходження приводів для відкриття кримінального провадження;

алгоритми системи слідчих (розшукових) дій і заходів забезпечення кримінального провадження про публічні закупівлі у сфері будівництва;

набули подальшого розвитку:

класифікація кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва, за критеріями сфери протиправної діяльності та конкретизованого способу вчинення досліджуваних кримінальних правопорушень;

характеристика особи, яка вчинює кримінальні правопорушення, пов'язані із публічними закупівлями у сфері будівництва, на основі її класифікації залежно від виконуваних функцій під час злочинної діяльності: службові особи замовника закупівлі; учасник процедури закупівлі; службові особи державних органів, що здійснюють наглядові чи контрольні функції, або виконують допоміжні функції (пособництва);

завдання початкового етапу розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва, та алгоритмізовано способи їх вирішення;

рекомендації щодо планування та організації розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва, зокрема в частині типізації слідчих версій;

тактичні рекомендації щодо особливостей окремих слідчих (розшукових) дій та використання спеціальних знань у розслідуванні кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва.

Практичне значення результатів дослідження виявляється у тому, що дисертація має теоретико-прикладний характер, а її висновки і пропозиції становлять науковий та практичний інтерес і можуть бути використані у:

правотворчості – для систематизації або кодифікації законодавства і підзаконних нормативно-правових актів сфери публічних закупівель, будівництва, архітектури і землеустрою, а також правового регулювання протидії кримінальним правопорушенням, що вчинюються у зазначеній галузі;

практичній діяльності органів досудового розслідування, прокуратури, детективів, оперативних підрозділів;

науково-дослідній діяльності та навчальному процесі – для подальшої розробки методики розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва, та під час проведення занять з дисциплін «Криміналістика», «Основи оперативно-розшукової діяльності»,

«Основи кримінального аналізу» (акт впровадження Міжнародного гуманітарного університету від 07.09.2023).

Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що містяться в дисертації. Дисертаційне дослідження виконано здобувачем самостійно, всі сформульовані у ньому положення і висновки обґрунтовано на основі особистих досліджень автора. У тезах доповіді, опублікованих спільно з О. О. Подобним, здобувачем самостійно обґрунтовано висновки щодо сучасного стану наукової розробленості проблеми виявлення та розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва. У дисертації ідеї та розробки, які належать співавтору, не використовувалися.

Апробація результатів дисертації. Дисертацію обговорено на фаховому семінарі кафедри кримінального права, процесу та криміналістики факультету права та економіки Міжнародного гуманітарного університету. Її положення, висновки і пропозиції доповідалися на конференціях: VII Всеукраїнська мультидисциплінарна конференція «Чорноморські наукові студії» (м. Одеса, 14 травня 2021 року); Міжнародна науково-практична конференція «Пріоритетні напрями розвитку правової системи України» (м. Львів, 28-29 січня 2022 р.); Міжнародна науково-практична конференція «Право як ефективний суспільний регулятор» (м. Львів, 18-19 лютого 2022 р.); Міжнародна науково-практична конференція «Юридичні науки: проблеми та перспективи» (м. Запоріжжя, 24-25 лютого 2023 р.).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях має належний рівень. Основні теоретичні та практичні положення й пропозиції дисертаційного дослідження викладено у 8-ми наукових працях, із них 3 статті у наукових фахових виданнях, одна публікація у виданні іноземної держави та 4 тези доповідей на конференціях.

Список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію матеріалів дисертації:

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Сара О.В. Стан наукової розробленості проблеми виявлення та розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із державними закупівлями у сфері будівництва. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. Збірник наукових праць*. 2020. Випуск 47. С. 120-122. URL: https://vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc47/part_2/27.pdf

2. Сара О.В. Криміналістична класифікація як основа аналізу кримінальних правопорушень, пов'язаних із державними закупівлями у сфері будівництва. *Правова позиція*. 2022. № 1 (34). С. 117-121. URL: <http://legalposition.umsf.in.ua/archive/2022/1/21.pdf>
DOI <https://doi.org/10.32782/2521-6473.2022-1.21>

3. Сара О.В. Способи вчинення кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*. 2022. № 3 (47). С. 395-401. DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2022.3.65>

4. Сара О.В. Типові слідчі ситуації, завдання розслідування та засоби їх вирішення на початковому етапі розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2022. № 2. С. 115-121. DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2022.2.18>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації та додатково відображають наукові результати дисертації:

5. Сара О.В. Подобний О.О. Okремі питання стану наукової розробленості проблеми виявлення та розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із державними закупівлями у сфері будівництва. «Чорноморські наукові студії»: матеріали VII Всеукраїнської мультидисциплінарної конференції, м. Одеса, 14 травня 2021 року. Одеса: Міжнародний гуманітарний університет, 2021. С. 55-60. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/shn/wp-content/uploads/sites/59/morar-m.-v.-misce-politoloziyi-sered-socialno-humanitarnyh-dyscyplin.pdf>

6. Сара О.В. Криміналістична класифікація кримінальних правопорушень, пов'язаних із державними закупівлями у сфері будівництва. *Право як ефективний суспільний регулятор* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 18-19 лютого 2022 р. Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2022. С. 70-74.

7. Сара О.В. Характеристика особи злочинця у кримінальних правопорушеннях, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва. *Пріоритетні напрями розвитку правової системи України*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 28-29 січня 2022 р. Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2022. С. 57-61.

8. Сара О.В. Щодо визначення часу і місця вчинення кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва. *Юридичні науки: проблеми та перспективи* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 24-25 лютого 2023 р. Львів - Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 319-321. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-292-3-88>

Характеристика особистості здобувача. Сара Олександр Васильович, 25.10.1983 року народження, м. Ізмаїл, Одеської області.

У 2000 році з відзнакою закінчив загальноосвітню школу № 1 ім. О.В. Суворова.

У 2005 році закінчив Одеську національну юридичну академію (судово-прокурорський факультет).

З 23.06.2005 по 31.01.2007 помічник прокурора Болградського району Одеської області.

З 01.02.2007 по 11.08.2009 помічник Ізмаїльського міжрайонного прокурора Одеської області.

З 12.08.2009 по 17.03.2013 працював на посадах помічника та старшого помічника Іллічівського транспортного прокурора Одеської області, старшого прокурора Іллічівської транспортної прокуратури Одеської

області, старшого прокурора Іллічівської прокуратури з нагляду за додержанням законів у транспортній сфері Одеської області.

З 18.03.2013 по 12.04.2017 працював на посаді прокурора відділу нагляду за додержанням законів органами фіскальної служби управління нагляду за додержанням законів у кримінальному провадженні та координації правоохоронної діяльності прокуратури Одеської області.

Наказом Генерального прокурора України № 277-к від 13.04.2017 призначений на посаду керівника Ізмаїльської місцевої прокуратури Одеської області.

Наказом керівника Одеської обласної прокуратури від 12.03.2021 №660к призначений на посаду керівника Ізмаїльської окружної прокуратури Одеської області.

Радник юстиції.

Одружений. Дружина Сара Ніна Василівна, 05.07.1986 року народження.

Майстер спорту України з вільної боротьби.

У 2017 році закінчив Ізмаїльський державний гуманітарний університет та здобув кваліфікацію за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліст за спеціальністю середня освіта, спеціалізація: фізична культура. Методика спортивно-масової роботи. Професійна кваліфікація: вчитель фізичної культури, організатор спортивно-масової роботи.

У 2020 році закінчив Центр підготовки магістрів публічної служби і професійних суддів Національного університету «Одеська юридична академія» та здобув кваліфікацію: ступінь вищої освіти магістр, спеціальність: «Публічне управління та адміністрування», професійна кваліфікація: «Магістр публічного управління та адміністрування».

З 2019 р.– аспірант кафедри кримінального права, процесу та криміналістики факультету права та економіки Міжнародного гуманітарного Університету. Зарекомендував себе як талановитий вчений, під час навчання

проявляв організаторські якості, наполегливість і цілеспрямованість. Має 8 публікацій з проблематики дисертації.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертаційна робота «Методика розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва» написана грамотною науковою українською мовою, стиль викладу матеріалів досліджень, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечує доступність їх сприйняття. Дослідження є напрямом, який віднесено до спеціальності 081 – «Право».

Вимоги академічної добродетелі дотримані у повному обсязі, наявний висновок Unicheck – позитивний.

Оцінка відповідності дисертації встановленим вимогам з урахуванням наукової та громадської характеристики здобувача.

Сара Олександр Васильович має високі особистісні якості, завдяки яким він зміг успішно поєднувати свою надзвичайно складну і напружену професійну діяльність із успішним опануванням науково-навчальної програми аспірантури. Не зважаючи війну, що внесла певні корективи у процес проходження дисертації, автор не зійшов з обраного шляху.

Сара О. В. характеризується як віддана своїй професії людина і патріот. Успішна підготовка дисертаційного дослідження у жорстких рамках роботи керівника органу прокуратури свідчить як про досягнення дисертантом нового професійно-наукового рівня, так і про наявність потенціалу, що працюватиме на користь обраній справі.

Дисертація Сари Олександра Васильовича на тему: «Методика розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва» є завершеним монографічним дослідженням та відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченого ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, та Наказу Міністерства освіти та науки України № 40 від 12 січня

2017 р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2017 р., за № 155/30023.

Загальний висновок. Враховуючи вищепередене, вважаємо, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів, дисертація Сари Олександра Васильовича на тему: «Методика розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва», відповідає спеціальності 081 «Право», вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, Наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 Про затвердження Вимог до оформлення дисертації, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 та рекомендується до захисту на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Учасники засідання кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Міжнародного гуманітарного університету, на якому відбулася публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення, шляхом відкритого голосування одноголосно рекомендували дисертацію Сари Олександра Васильовича на тему: «Методика розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва» до захисту у спеціалізованій вченій раді Міжнародного гуманітарного університету з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальністю – 081 Право.

У результаті проведеної наукової експертизи дисертації Сари Олександра Васильовича на тему: «Методика розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва»

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Сари Олександра Васильовича на тему: «Методика розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Сари Олександра Васильовича відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затверженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, Наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 Про затвердження Вимог до оформлення дисертації, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затверженному постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

3. Рекомендувати Вченій Раді Міжнародного гуманітарного університету створити разову спеціалізовану вчену раду для захисту дисертації на тему: «Методика розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із публічними закупівлями у сфері будівництва» у складі: член ради, голова – д.ю.н., професор, завідувач кафедри державно-правових дисциплін Міжнародного гуманітарного університету, Манько Денис Григорович; член ради, рецензент – д.ю.н., професор, доцент кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Міжнародного гуманітарного університету Притула Анатолій Михайлович; член ради, рецензент – к.ю.н., доцент, доцент кафедри кримінального права, процесу та

криміналістики Міжнародного гуманітарного університету, Меденцев Анатолій Миколайович; член ради, офіційний опонент – д.ю.н., професор, завідувач кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, Дараган Валерій Валерійович; член ради, офіційний опонент – к.ю.н., доцент, завідувач кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Львівського державного університету внутрішніх справ, Баб'як Андрій Васильович.

4. Результати голосування присутніх на засіданні членів кафедри державно-правових дисциплін, в тому числі, докторів та кандидатів наук за профілем поданої на розгляд дисертації: за – одноголосно; проти – немає; утримались – немає.

Головуючий,
доцент кафедри кримінального права,
процесу та криміналістики
д.ю.н., професор

М. И. 23

Анатолій ПРИТУЛА

Підпис засвідчує

